



Vilde Lid Aavitsland

Deres referanse:

Vår referanse:
25/99-2

Vår dato:
30.04.2025

Innspill fra Kif-komiteen om mandat, komite og budsjett

Fra 1. januar 2026 skal det opprettes en ny Kif-komité. Vi takker for muligheten for å komme med innspill til den nye komiteens mandat, sammensetning og budsjett.

Mandat

Kif komiteens mandat dekker hele sektoren (altså universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter). Arbeidsområdet er bredt og omfatter både kjønnsbalanse, mangfold og inkludering. Fra det nåværende mandatet ønsker vi å trekke frem følgende: *«Komiteen skal støtte opp om, og gi anbefalinger om, tiltak som kan bidra til bedre integrering av arbeidet med kjønnsbalanse og mangfold ved universiteter, høyskoler og forskningsinstitutter. Komiteen skal bidra til en generell bevisstgjøring omkring problemstillinger knyttet til mangfold, inkludering og trakassering ved høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner. Det inkluderer økt kunnskap om hvordan kjønn, sosial og etnisk bakgrunn påvirker kritiske overganger i en forskerkarriere; fra veien inn i forskning til topp- og lederstillinger. Komiteen skal se norske forhold i en internasjonal kontekst og være en pådriver i det internasjonale arbeidet med kjønnsbalanse og mangfold.»*

Arbeidsfelt i mandatet: Da sittende komité ble oppnevnt i 2022, ble også mandatet utvidet. Sektoren har tatt godt imot at det nå også omfatter etnisk og sosial bakgrunn. Komiteen anbefaler at temaene *kjønnsbalanse, mangfold og inkludering* fortsatt skal være en integrert del av mandatet, slik det er formulert i dag. Dette bør utgjøre en sentral del av komiteens arbeid.

Utvidelse til studenter: Komiteen er, blant annet gjennom profesjonsmeldingen, gjort kjent med at det planlegges en utvidelse av komiteens mandat fra 2026 til også å omfatte kjønnsdelt utdanning. Dette innebærer at komiteens virkeområde ikke lenger kun vil gjelde forskere, men også studenter. Selv om inkluderingen av studenter er nevnt i profesjonsmeldingen, mener komiteen at det er viktig å se bredt på studentrekruttering, også all studentrekruttering ikke kun i profesjonsfagene. *Mandatet bør gjenspeile både mangfold og kjønnsdeling i utdanningsvalg.*

Komiteen ønsker også å presisere at Kif-komiteen ikke kan ha ansvar for dette feltet alene. Kj nnsdelte utdanningsvalg dannes tidlig i barndommen og det er åpenbart at det er andre instanser som må ha hovedansvar for den påvirkning som barn opplever fra tidlig alder. Komiteen mener imidlertid at vi kan følge opp ovenfor institusjonene i vår sektor på dette området. *Samarbeid med ansvarlige og kunnskapsmiljøer kan inngå i Kifs arbeid.*

Instituttsektoren: Dersom Kif komiteens mandat utvides til også å omfatte utdanningsvalg, vil dette få betydning for instituttsektoren. Selv om forskningsinstituttene ikke har studenter,

er utdanningsvalg likevel relevant, ettersom de rekrutterer de ferdig utdannede kandidatene. Det er betydelige forskjeller i kjønnsbalansen mellom ulike fagområder og institutter, og særlig teknologirettede miljøer har en lavere andel kvinner i forskerstaben sammenlignet med andre institutter. For instituttsektoren er det imidlertid viktig at kjønnsbalanse, mangfold og inkludering blant de ansatte fremdeles er en viktig del av Kif-komiteens arbeidsoppgaver. Mandatet bør tydeliggjøre at *Kifs arbeid med karrieretiltak og handlingsplanarbeid opprettholdes*.

Sekretariatets rolle: Komiteen understreker at et utvidet mandat må følges av en styrking av sekretariatet og økte ressurser. Sekretariatet spiller en nøkkelrolle ved å iverksette komiteens planer og vedtak mellom møtene, og fungerer samtidig som en faglig støtte. Sekretariatets kompetanse er dermed avgjørende for at komiteen skal kunne ivareta sitt ansvar på en god måte.

Sekretariatet har til nå vært en aktiv deltaker i ERA-samarbeidet, og det er viktig at nye medarbeidere i sekretariatet har kompetanse til å fylle denne funksjonen. Deltakelse i ERA og det europeiske arbeidet bør etter komiteens skjønn være del av det nye mandatet.

Komiteens selvstendige rolle: Overgangen til en ny tilknytningsform har aktualisert behovet for å tydeliggjøre komiteens selvstendighet og autonomi. Komiteens sammensetning og mandat er bestemt av Kunnskapsdepartementet, og komiteen lager normalt en fireårig strategi basert på mandatet. Komiteens (og sekretariatets) uttalelser, aktiviteter og økonomiske veivalg bestemmes ut fra strategi, vedtak i komitemøter og beslutninger tatt av leder/nestleder mellom møtene.

Komiteen vil understreke viktigheten av at mandatet eksplisitt slår fast *komiteens autonomi*. Med flytting av sekretariatet fra UHR til HK-dir, har det oppstått uklarheter om hvem som utad representerer Kif-komiteen. Det er viktig at mandatet og andre føringer fra Kunnskapsdepartementet er tydelig på dette punktet slik at det ikke danner rom for misforståelser.

Komiteens sammensetning

Da sittende komite ble oppnevnt, ble det etablert en ordning med en *leder fra UH sektoren og en nestleder fra instituttsektoren*. Komiteen vurderer dette som en velfungerende løsning som bør videreføres.

I 2022–25-mandatet er fordelingen mellom UH-sektoren, instituttsektoren, Akademiet for yngre forskere, Stipendiatforeningen og studenter tydelig angitt. Det står også som følger: Samlet skal komiteens medlemmer ha forankring på et tilstrekkelig høyt nivå i institusjonene, ha kunnskap om komiteens saksområder og ha et sterkt engasjement i mangfoldsarbeidet ved institusjonene. Komiteen bør også ha representanter med ulik etnisk bakgrunn. Videre skal likestillings- og diskrimineringslovens krav om representasjon av begge kjønn i offentlige utvalg mv. følges, jf. § 28.

Av medlemmene som var til stede på siste komitemøte, har enkelte sittet to perioder, mens flertallet av de resterende gav uttrykk for at de stiller seg positive til å fortsette i vervet, dersom de blir spurt. Komiteens leder er nylig valgt til rektor ved UiO, og vil gå ut av vervet etter endt komiteperiode. Komiteens sammensetning påvirker komiteens evne til å svare ut mandatet, og dermed også komiteens legitimitet. Komiteen mener det er naturlig med en utvidelse, siden mandatet utvides, men komiteen må samtidig ikke bli så stor at den blir tungdrevet. Når utdanningsvalg tas inn i mandatet, må det gjenspeiles i komiteens sammensetning. På møtet ble det foreslått å øke fra antall studentrepresentanter fra én til to.

For å sikre god balanse mellom I- og UH-sektoren, mener komiteen det kan være hensiktsmessig med flere medlemmer som representerer forskningsinstituttene (slik det er i dag). Det er positivt å ha med forskere med relevant kunnskap om kjønnsbalanse og mangfold i ulike disipliner, men det er også en fordel å inkludere medlemmer med ledererfaring (HR-direktører og lignende). Komiteen mener også at det bør vurderes om komiteen bør inkludere representanter som kan bidra til at spørsmål rundt funksjonsnedsettelse prioriteres i større grad i komiteens videre arbeid.

Budsjett

Et utvidet mandat, eventuell utvidelse av komiteens størrelse og ny lokalisering av sekretariatet, vil ha økonomiske konsekvenser det bør tas hensyn til.

Komiteen har ansvar for å vedta budsjett til egne aktiviteter. Kif vil fra 1. juli 2025 få tildelt midler via HK-dirs kapittel i statsbudsjettet, og sekretariatets ansatte blir ikke lenger fast ansatte i UHR, men i HK-dir. Komiteen mener at det bør tydelig markeres i neste års statsbudsjett hvilke midler som er øremerket Kif-komiteen, slik at det ikke er noe usikkerhet om hva som disponeres av henholdsvis HK-dir og Kif.

Det er ikke klart hvordan flytting av sekretariat og endring av vertsinstitusjon vil påvirke økonomiske veivalg. Kunnskapsdepartementet har bedt om at komiteen vurderer midler brukt til Kifinfo også i årene fremover. Dersom mandatet utvides til også å gjelde utdanningsvalg, må dette følges opp med økte bevilgninger. Det er samtidig viktig å finne synergier med eksisterende miljøer, da komiteens kapasitet er begrenset, selv med økt budsjett.

Kif har et budsjett på ca. seks millioner, hvor over to millioner går til Kifinfo, og to millioner til sekretariatet. I tillegg kommer midler til drift av komiteen, prosjekter og arrangementer.

Sekretariatet: ber komiteen om økt bevilging til en ekstra stilling med spesialkompetanse på utdanningsvalg. Komiteen har takket ja til ressurser fra HK-dir, men har ikke med det bestemt at det ikke skal lyses ut en stilling. Den ekstra stillingen skal ikke bare være en ressurs som dekker det nye i mandatet (studenter) men også sørge for å opprettholde kompetanse og ressurser om inkludering og likestilling i det europeiske forskningsområde og Horisont/FP 10.

Drift av komiteen: Det bes om en mindre en økning som skal dekke inn et ekstra medlem i komiteen.

Kifinfo (kommunikasjon og pådriverarbeid): Kif-komiteen ønsker å beholde avtalen med Kilden om drift av Kifinfo. Ved Kilden jobber det journalister med spesialkompetanse på formidling om kjønnsbalanse og mangfold. Kifinfo innhenter handlingsplaner fra UH- og I-sektoren og sammenfatter verktøy, tiltak, kunnskapsrapporter; I tillegg inngår råd og anbefalinger gitt av komiteen de siste årene,

Kilden har primært kompetanse på forskning, mens HK-dir informerer mer om utdanning. Det er mulig at kjønnsdelt utdanning vil kunne omtales på HK-dir sine hjemmesider.

Dersom Kif-komiteen skal opprettholde sin autonomi, er det viktig å videreføre Kifinfo.no som kombinerer kompetanse om forskning og virkemidler for å fremme kjønnsbalanse og mangfold i academia med det journalistiske innholdet (redaktørplakaten).

Ta gjerne kontakt med komiteleder Ragnhild Hennum hvis det er behov for avklaring eller presisering.

Vennlig hilsen

Ragnhild Helene Hennum
leder, Kif-komiteen

Ella Ghosh
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR

Kopi til:
Elise Naumann